

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าอิสระเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าได้เสนอดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,051 ครัวเรือน (อำเภอยางสีสุราช. 2552 : 8)

2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 290 คน จากกลุ่มประชากรโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro. 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดการแทนค่าดังนี้

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$N =$ จำนวนประชากร

$e =$ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นเท่ากับ .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าตามสูตร} \quad n &= \frac{1,051}{1 + 1,051 (.05)^2} \\ &= \frac{1,051}{1 + 1,051 \times 0.0025} \\ &= 289.73 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองบัวสันต	191	52
2	บ้านเจริญสุข	138	38
3	บ้านหนองบัวใต้	115	32
4	บ้านหนองรูแจ้เหนือ	63	17
5	บ้านหนองรูแจ้ใต้	58	16
6	บ้านหนองขุ่น	67	19
7	บ้านหนองแวงเหนือ	71	20
8	บ้านหนองแวงใต้	80	22
9	บ้านหนองพุก	51	14
10	บ้านเหล่าจิว	73	21
11	บ้านหนองท่อม	58	16
12	บ้านหนองกุงศรี	83	23
รวม		1,051	290

3. การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านในเขต
รับผิดชอบ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยทำสลา
ครัวเรือนที่ประชากรอาศัยอยู่ของแต่ละหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และใช้วิธีสุ่ม

แบบอย่างง่าย (Simple random sampling) แล้วนำสลากใส่กล่องและจับสลากครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านต่อไป เมื่อได้ครัวเรือนใดก็จดบันทึกไว้แล้วนำสลากกลับลงในกล่องเพื่อให้ประชาชนในครัวเรือนอื่นมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันและดำเนินการจับสลากอีกจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1.1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยนำ

แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาด้าน โครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผล ประเมินผล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ วัตถุประสงค์โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Objective Congruence หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดค่า ดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน

2.1 นายเทพฤทธิ์ มงคล วุฒิการศึกษาร.ม. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบลคงเมือง (นักบริหารงาน อบต. 7) อำเภอขามสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2 นายทวีศักดิ์ บุตรศรี วุฒิการศึกษาค.บ. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านเหล่าหมากคำ อำเภอขามสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

2.3 นางรัชณี วงศ์วิลาส วุฒิการศึกษาคศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบุงจ้าว อำเภอขามสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการใช้ภาษา

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวตันตุ อำเภอขามสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษากำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสำนตุ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. กำหนดให้มีผู้ช่วยศึกษาแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวสำนตุ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม หมู่บ้านละ 1 คนเพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลา และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนพบว่าถูกต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ

2. ลงรหัสในแบบสอบถามตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3. ให้คะแนนการมีส่วนร่วมแต่ละระดับ ดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด.

2543 : 103)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (จากปรับปรุง บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่(Frequency)และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตาม เพศ ใช้ค่าทีเทส (t – test) และวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตาม อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ใช้ค่าเอฟเทส (f – test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจัดกลุ่มและเขียนเป็นเชิงพรรณนาความ(Content Analysis)แล้วจึงการแจกแจงความถี่ (Frequency)